

تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه میان بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی

دکتر فرزین خوشکار

مدرس گروه حسابداری و مدیریت، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

F.Khoshkar@hmkh.ac.ir

زهرا منیعی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران (نویسنده مسئول).

Zahramanee5@gmail.com

زهرا بختیاری

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

zahrabakhtiatlri1901@gmail.com

شماره ۳۴ / زمستان ۱۳۹۹ (جلد دوم) / صص ۱۱۳-۱۲۶
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره سوم)

چکیده

سلامت مالی به مفهوم توان سودآوری و تداوم فعالیت واحد اقتصادی برای کلیه سهامداران و ذینفعان از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. هدف این پژوهش بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه میان بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار می‌باشد. پژوهش انجام‌شده از نظر نوع هدف، جزء پژوهش‌های کاربردی است و روش پژوهش از نظر ماهیت و محتوایی همبستگی می‌باشد. انجام پژوهش در چارچوب استدلال‌ات قیاسی - استقرایی صورت گرفته و برای تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها از تحلیل پانلی کمک گرفته شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات، از داده‌های ۱۴۲ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۷ استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بیش اعتمادی مدیران تأثیر مثبت و معنی‌داری بر درماندگی مالی شرکت دارد. همچنین تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه بین بیش اعتمادی و مدیران و درماندگی مالی شرکت، تأثیر منفی و معنادار دارد.

کلید واژگان: تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت، بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی.

مقدمه

در عصری که شرکت‌ها برای بقا در بازارهای رقابتی با چالش‌های فراوانی روبرو هستند؛ سلامت مالی و شناسایی عواملی که منجر به بحران‌های مالی می‌شوند از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد (احمدپور و همکاران، ۱۳۹۵). در بحران‌های اقتصادی که از سال ۲۰۰۸ به وقوع پیوستند، واحدهای تجاری بی‌شماری با درماندگی مالی^۱ روبرو و بسیاری دچار ورشکستگی^۲ شدند (منصورفر و همکاران، ۱۳۹۵). امروزه رقابت روزافزون بنگاه‌های اقتصادی، دستیابی به منابع را محدود کرده است و احتمال

¹ Financial distress

² Bankruptcy

ورشکستگی را افزایش داده است. تحقیقات انجام شده قبلی نشان داده است که شرکت‌ها ورشکستگی خود را پنهان می‌کنند و زمانی رسماً اعلام ورشکستگی می‌کنند که در آن زمان تلاش برای جلوگیری از ورشکستگی بیهوده و بسیار دیر است (کومار^۱، ۲۰۰۷). اما نکته مورد توجه تفاوت درماندگی مالی با ورشکستگی است. بنابراین پیش‌بینی عوامل مؤثر بر درماندگی قبل از ورشکستگی حائز اهمیت است (آلمن و هاتچکیس^۲، ۲۰۰۶).

از طرفی هسته مرکزی شرکت، مدیریت و تصمیم‌های آن است و ویژگی‌های رفتاری دخیل در شخصیت مدیران موجب جهت‌دهی به تصمیمات شرکت می‌شود (هو^۳، ۲۰۱۵). شاید به این دلیل باشد که محققان اعتقاد دارند احتمال دارد که تصمیم‌گیرندگان عقلایی تصمیم نگیرند (برترند^۴، ۲۰۰۳). یک از این ویژگی‌های شخصیتی بیش اعتمادی مدیران است. اطمینان بیش‌ازحد، هم به معنای تخمین بیش‌ازحد مثبت نتایج پروژه (خوش‌بینی) و هم به معنای اطمینان زیاد در مورد احتمال نتایج، می‌باشد. مدیر بیش‌ازحد مطمئن، به‌طور سیستماتیک بازده آتی ناشی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری را بیش‌ازحد تخمین زده و برآورد بیشتری از جریان‌های نقدی ورودی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری خود دارند و به همان اندازه نیز نسبت به توانایی خود برای بدست آوردن عملکرد خوب مطمئن هستند. بر همین اساس سرمایه‌گذاری بیشتری در پروژه‌های سرمایه‌گذاری انجام می‌دهند (فروغی و قاسم زاد، ۱۳۹۴). نتایج برخی مطالعات نشان می‌دهد که مدیران بیش اطمینان استراتژی‌های تهاجمی دارند و در سرمایه‌گذاری‌های خود و برآورد ریسک شرکت، به‌درستی پیش‌بینی نمی‌کنند (احمدی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ در نتیجه، مدیران بیش اطمینان تمایل به درک اشتباه از پروژه‌ای در جریان باارزش فعلی خالص منفی به‌عنوان ایجاد ارزش دارند و حتی پس از بازخورد منفی، تمایل به چشم‌پوشی آن دارند. این مسئله ساختار سرمایه شرکت و به‌تبع آن سیاست‌های تأمین مالی شرکت از منابع مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (محمدی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ و این احتمال وجود دارد که در اثر سوء رفتارهای آن‌ها اوضاع شرکت رو به بحران حرکت کند و سمت درماندگی مالی سوق داده شود (حیدری فراهانی و همکاران، ۱۳۹۸).

همچنین عدم ارزیابی مجدد، شرکت را از نظر تصمیم‌گیری استراتژیک به‌ویژه از نظر سیاست‌های قیمت‌گذاری تحت شرایط رقابتی، دچار آسیب می‌کند. ادامه ارزش قبلی سهام، باعث بی‌انگیزگی سهامداران عام شده و آن‌ها را وادار می‌کند سرمایه‌های خود را بفروشند که مخالف با قوانین شرکت‌های سهامی می‌باشد (اسد^۵، ۲۰۱۹). با توجه به شرایط تورمی موجود در چند سال اخیر، ارزش منصفانه‌ی دارایی‌ها به شدت نسبت به مبالغ دفتری مبنی بر بهای تمام‌شده تاریخی افزایش یافته است. این احتمال وجود دارد که مدیران بیش اطمینان از این رویه برای افزایش منابع مالی و یا رفتارهای فرصت‌طلبانه خود استفاده کنند و در هنگام درماندگی مالی شرکت‌ها، تجدید ارزیابی دارایی‌ها در برنامه خود قرار دهند؛ بنابراین در این تحقیق به بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه میان بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی خواهیم پرداخت.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش درماندگی مالی:

¹ Kumar

² Altman and Hotchkiss

³ Ho

⁴ Bertrand

⁵ Asad

سلامت مالی به مفهوم توان سودآوری و تداوم فعالیت واحد اقتصادی برای کلیه سهامداران و ذینفعان از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و اساساً همه ذینفعان در واحدهای اقتصادی به داشتن ابزارهای مناسبی که بتوانند سودآوری و تداوم فعالیت این واحدها را ارزیابی و پیش‌بینی کنند علاقه‌مندند (تقوی و پورعلی، ۱۳۸۹). درماندگی و آشفتگی مالی شرکت‌ها همواره به‌عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دولت‌ها مطرح بوده، به نحویکه تشخیص به‌موقع شرکت‌هایی که در شرف درماندگی مالی قرار دارند، می‌تواند تا حدودی از بروز زیان‌های احتمالی ذینفعان جلوگیری کند (زمانی و دارابی، ۱۳۹۷). مفهوم درماندگی مالی در ادبیات قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌گذاری، برای توضیح الگوهای خلاف قیمت قاعده در بازدهی مقطعی سهام وارد شد (فدایی نژاد و همکاران، ۱۳۹۴). درماندگی مالی را این‌گونه تعریف می‌کنند که هرگاه نرخ بازده تحقق‌یافته سرمایه به‌کاررفته در بنگاه به‌صورت معنادار و مداوم کمتر از نرخ بازده درخواست شده باشد، درماندگی مالی روی داده است. مراحل نامطلوب شدن وضع مالی شرکت را به دوره نهفتگی، کسری وجه نقد و نبود قدرت پرداخت دیون مالی یا تجاری، نبود قدرت پرداخت دیون کامل و درنهایت ورشکستگی تقسیم کرده‌اند. گرچه اغلب ورشکستگی‌ها از این مراحل پیروی می‌کنند، اما برخی شرکت‌ها ممکن است بدون طی همه مراحل به ورشکستگی کامل برسند. طی دوره مالی، استفاده از مدلی مناسب برای پیش‌بینی ورشکستگی شرکت‌ها که نشانه‌ها و اخطارهای لازم را داده و شرکت را از احتمال وقوع ورشکستگی آگاه سازد، مسئله مهمی می‌باشد. برای مثال برای بنگاه‌های سرمایه‌گذاری که اوراق بهادار شرکت‌ها را خریداری می‌کنند احتمال ورشکستگی بسیار مهم می‌باشد و این مسئله برای آن‌ها، قبل و بعد از خرید، از اهمیت، زیادی برخوردار است (مرادزاده فر و همکاران، ۱۳۹۳)

بیش اطمینانی مدیریت:

واژه خوش‌بین را مختص مدیرانی می‌داند که به‌طور سیستماتیک، سودآوری ناشی از عملکرد شرکت‌های قوی را بیش‌ازحد و سودآوری ناشی از عملکرد شرکت‌های ضعیف را کمتر از حد برآورد می‌کنند. (کاشانی پور و همکاران، ۱۳۹۸). در ابتدایی‌ترین شکل، اعتماد بیش‌ازحد، ایمان و اعتقاد بیجا و غیرقابل‌توجیه به استدلال شهودی، قضاوت و توانایی‌های شناختی فرد است و می‌تواند به دو گروه «بیش‌اعتمادی در پیش‌بینی» و «بیش‌اعتمادی به اطمینان» تقسیم گردد (کاشانی پور و همکاران، ۱۳۹۸). بیش‌اعتمادی، یکی از مهم‌ترین مفاهیم مالی مدرن است که هم در تئوری‌های مالی و هم روان‌شناسی جایگاه ویژه‌ای دارد. بیش‌اعتمادی سبب می‌شود انسان دانش و مهارت خود را بیش‌ازحد و ریسک‌ها را کمتر از حد تخمین زده، احساس کند که روی مسائل و رویدادها کنترل دارد، درحالی‌که ممکن است درواقع، این‌گونه نباشد بیش‌اطمینانی یا اعتماد بیش‌ازحد به خود در بیان کلی می‌تواند به‌عنوان یک اعتقاد بی‌اساس در مورد توانایی‌های شناختی، قضاوت‌ها و استدلال شهودی فرد خلاصه شود (فلاح شمس لیالستانی و همکاران، ۱۳۸۹). بنابر نظر دوئلمن^۱ (۲۰۱۶) اطمینان بیش‌ازحد مدیران بر ریسک‌پذیری تأثیر می‌گذارد. چراکه مدیران بیش‌اطمینان، احتمال و تأثیر رویدادهای مطلوب را بیش‌از واقعیت و احتمال و تأثیر رویدادهای منفی را کمتر از واقعیت ارزیابی می‌کنند. (هیتون، ۲۰۰۲ و مالمندیر^۲، ۲۰۰۵) مدیران بیش‌اطمینان درنتیجه این باور که آن‌ها اطلاعات ویژه‌ای در اختیاردارند (که دیگران ندارند)، دقت اطلاعات خود و به‌تبع آن سودها و جریان‌های نقدی آتی واحد تجاری خود را بیش‌ازحد تخمین می‌زنند و چشم‌انداز مثبتی از ریسک و بازده آینده شرکت دارند

¹ Duellman

² Heaton & Malmendier

(بومن^۱، ۲۰۱۴). اعتماد به نفس یک عامل مؤثر در افزایش عملکرد است اما اگر افراد قابلیت‌های خود را بیش از واقعیت برآورد کنند، این امر موجب اریب‌های قضاوتی خواهد شد. بیش‌اطمینانی مدیریت می‌تواند در برخی شرایط منفی داشته باشد. برای مثال، انگیزش مدیران بیش‌اطمینان برای پذیرش ریسک، کم‌هزینه‌تر از سایر مدیران است (پیرمرادی، ۱۳۹۲).

تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت

تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت رویکردی است که خود نتیجه تحولاتی محسوب می‌شود و روشی رسمی جهت به‌روزرسانی مبالغ دارایی‌ها به ارزش منصفانه آنهاست. تجدید ارزیابی، جایگزینی ارزش‌های عادلانه دارایی‌های ثابت در تاریخ‌های تجدید ارزیابی به جای ارزش‌های تاریخی در صورت‌های مالی می‌باشد (حقیقی طلب و موسوی، ۱۳۹۲). تجدید ارزیابی دارایی‌ها ۳ مزیت بالقوه دارد که شامل به حداقل رساندن انحراف از میثاق‌های حسابداری به دلیل محکم بودن ترازنامه، انعکاس قابل قبول ایجاد دیدگاه‌های بهتر و کاهش نرخ بازده حسابداری شرکت‌ها و در نتیجه بهبود موقعیت تجاری مطابق با قوانین واحدهای دولتی است (براون، ۱۹۹۲). در فرآیند تجدید ساختار شرکت‌ها، به دو دلیل ساختار مالی واحدهای تولیدی تجدید ارزیابی می‌شوند. نخست زمانی است که به خاطر محاسبه نامناسب قیمت تمام‌شده، شرکت دچار زیان دهی می‌شود و دیگر این که زمانی ساختار مالی واحدها مورد تجدید ارزیابی واقع می‌شوند که نرخ تورم در اقتصاد یک کشور دو رقمی بوده و سطح عمومی قیمت کالا و خدمات دائماً در حال افزایش باشد.

در ایران به دلیل عدم معافیت مالیاتی مازاد ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌ها، استفاده از روش تجدید ارزیابی به‌عنوان رویه حسابداری چندان مورد استقبال واحدهای تجاری قرار نگرفته است (قنبریان، ۱۳۹۱)؛ اما در سال‌های اخیر به‌کارگیری ارزش‌های جاری در ارزشیابی دارایی‌ها به‌منظور دسترسی به اطلاعات مربوط و مفید با استفاده از تجدید ارزیابی دارایی‌ها و منطبق با شرایط چهارگانه مندرج در استانداردهای حسابداری ایران ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. هدف گزارش‌های مالی تهیه اطلاعات صحیح و به‌موقع است که اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دیگر ذینفعان از آن استفاده کرده‌اند تا تصمیمات اقتصادی صحیحی اتخاذ نمایند، از همین رو چگونگی و زمان تجدید ارزیابی دارایی‌ها از اهمیت خاصی برای استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی برخوردار است. این موضوع یکی از موارد افشاء دارایی‌ها بر اساس استاندارد شماره ۱۱ حسابداری ایران نیز می‌باشد.

بر اساس محتوای گزارش‌های توجیهی افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، مهم‌ترین اهداف تجدید ارزیابی دارایی‌ها، اصلاح ساختار مالی و خروج از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت عنوان شده است؛ اما از مدیریت سود و بهتر نشان دادن وضعیت مالی شرکت نیز می‌توان به‌عنوان سایر انگیزه‌های تجدید ارزیابی نام برد (منصوری و همکاران، ۱۳۹۶).

دریکی از نخستین تحقیقاتی که در ایران صورت گرفته نتایج نشان داد که هدف اصلی از تجدید ارزیابی دارایی‌ها در هیچ موردی بهبود کیفیت اطلاعات مالی برای تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر نبوده است و قوانین و مقررات و تجدید ارزیابی انجام‌شده هدف‌هایی چون افزایش سرمایه، پوشانیدن زیان انباشته، افزایش بهای تولیدات و فروش سهام شرکت‌ها به قیمتی بالاتر را دنبال کرده است.

¹ Bouwman

پیشینه پژوهش

بای و همکاران^۱ (۲۰۱۹) در تحقیقی خود با عنوان تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه میان مدیریت و سرمایه‌گذاران، نشان دادند به‌طور متوسط، ارزیابی مجدد دارایی‌های ثابت با بهبود به‌موقع بودن و مرتبط بودن اطلاعات افشاشده، تأثیر مثبتی بر پایداری دارد و در نتیجه ریسک سقوط قیمت سهام را کاهش می‌دهد. در مقابل، بنگاه‌های اقتصادی با شرایط ناسالم و عدم تقارن اطلاعاتی بالا، احتمال سقوط پس از ارزیابی مجدد دارایی‌های ثابت را افزایش می‌دهند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که رابطه بین تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت و ریسک نقدی قیمت سهام به انگیزه مدیریت برای صداقت در طول فرآیند تجدید ارزیابی بستگی دارد. هی و هیو^۲ (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان بیش اعتمادی مدیریتی، تأمین مالی داخلی و کارایی سرمایه‌گذاری شواهدی از کشور چین، به این نتیجه رسیدند که در شرکت‌های با مدیران بیش اعتماد، تأمین مالی داخلی می‌تواند منجر به تأمین وجوه فرصت‌های کسب‌وکار شده و کمبود سرمایه را جبران کند؛ ولی در مقابل منجر به بیش سرمایه‌گذاری نیز می‌شود. رشید خلیل^۳ (۲۰۱۸) در تحقیقی با عنوان انگیزه‌های مدیران برای تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت در پایداری کارآفرینی نشان داد تجدید ارزیابی دارایی‌ها در درجه اول به‌منظور بهبود وضعیت مالی برای جلب رضایت سرمایه‌گذاران انجام می‌شود تا سرمایه‌های بیشتری ایجاد شود. آدا و فرناندو^۴ (۲۰۱۷) نشان دادند مدیران فعالیت‌های سوداگرانه خود را به دنبال سودهای جریان سود نقدی افزایش می‌دهند، درحالی‌که پس از ضرر، فعالیت‌های سوداگرانه خود را کاهش نمی‌دهند. نتایج نشان می‌دهد که اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد مدیریتی که بر تعدادی از تصمیمات شرکت تأثیر می‌گذارد، بر تصمیمات مدیریت ریسک شرکت نیز تأثیر می‌گذارد. لوپز و واکر^۵ (۲۰۱۲) در پژوهش خود با عنوان تجدید ارزیابی دارایی‌ها، عملکرد آتی شرکت و طبقه‌بندی راهبری شرکتی در سطح شرکت‌ها: شواهد جدیدی از برزیل، نشان دادند که تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت به‌طور منفی با عملکرد آتی شرکت، قیمت‌ها و بازده‌ها رابطه دارد. این نتیجه نشان می‌دهد که تجدید ارزیابی در این کشور به‌منظور فریب سرمایه‌گذاران انجام شده است.

کاشانی پور و همکاران (۱۳۹۸) در بررسی پیامدهای اقتصادی بیش اعتمادی مدیران در شرکت‌های بورسی، به این نتیجه رسیدند که بیش اعتمادی مدیران بر مدیریت سود و بر افزایش هزینه‌های حسابرسی متعاقب کاهش کیفیت گزارشگری مالی، تأثیر مثبت و معنی‌دار و بر کاهش (افت) نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری متعاقب کاهش کیفیت گزارشگری مالی، تأثیر منفی و معنی‌دار دارد. این در حالی است که درماندگی مالی، مستقل از بیش اعتمادی مدیران و کاهش کیفیت گزارشگری مالی متعاقب آن است. ساعدی و رضائیان (۱۳۹۸) به این نتیجه رسیدند که در شرایطی که مدیرعامل بیش اطمینان، عضو هیئت‌مدیره نیز باشد، درک وی از بازار و خواسته‌های سهامداران و فرایند گزارشگری مالی افزایش یافته و از قدرت و نظارت و نظرهای بالاتری برخوردار خواهد بود، در نتیجه بازده شرکت افزایش می‌یابد و شرکت ریسک کمتری را متحمل خواهد شد. چالاکی و همکاران (۱۳۹۷) به بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر درماندگی مالی با تأکید بر انعطاف‌پذیری پرداختند و به این نتیجه رسیدند که رابطه مثبت و معناداری بین توانایی مدیریت و انعطاف‌پذیری مالی وجود دارد. همچنین، نتایج حاکی از وجود رابطه منفی و معنادار بین توانایی مدیریت و انعطاف‌پذیری مالی با درماندگی مالی شرکت است. بشکوه و کشاورز (۱۳۹۷) در

¹ Bae

² He & Hu

³ Rashid Khalil

⁴ dzAda & Fernando et al.

⁵ Lopes & Walker

پژوهشی با عنوان «بیش اطمینانی مدیران و ریسک سقوط قیمت سهام» به این نتیجه رسیدند که با افزایش بیش اعتمادی مدیران، شرکت‌ها در معرض ریسک سقوط قیمت سهام بیشتری قرار می‌گیرند. حیدری فراهانی و همکاران (۱۳۹۸) با تأثیر سوبه‌های رفتاری مدیریت بر درماندگی مالی نشان دادند بیش اطمینانی و خودشیفتگی تأثیر مثبت و معنی‌داری بر درماندگی مالی دارد لیکن کوتاه‌بینی فاقد چنین تأثیری است؛ بنابراین، بیش اطمینانی و خودشیفتگی مدیران احتمال مواجهه با درماندگی مالی را افزایش می‌دهند. فروغی و همکاران (۱۳۹۴) به بررسی تأثیر اطمینان بیش‌ازحد به‌عنوان یکی از تورش‌های رفتاری مدیران بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام پرداختند. نتایج حاصل از برآورد مدل‌های پژوهش گویای آن است که اطمینان بیش‌ازحد مدیریتی بر هر سه معیار ریسک سقوط قیمت سهام تأثیر مثبت و معنادار دارد. به عبارتی وجود اطمینان بیش‌ازحد در مدیران، ریسک سقوط قیمت سهام را افزایش می‌دهد. کرابی و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی تأثیر اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد مدیریت بر سودآوری و ریسک سقوط قیمت سهام پرداختند. نتایج حاکی از آن بود اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد مدیریت تأثیر معنی‌داری بر سودآوری و ریسک سقوط قیمت سهام دارد.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اول: بیش اعتمادی مدیران با درماندگی مالی ارتباط معنی‌داری دارد.
فرضیه دوم: تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه بین بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی تأثیر دارد.

روش تحقیق و جامعه آماری

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، از نوع تحقیقات نیمه تجربی پس رویدادی در حوزه تحقیقات اثباتی حسابداری است که با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره (استفاده از روش پانل با اثرات ثابت) و مدل‌های اقتصادسنجی انجام شده است. اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی شرکت‌ها، از طریق نرم‌افزار تدبیر پرداز و ره‌آورد نوین و پایگاه‌های اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری شده است و برای تجزیه و تحلیل داده‌های از نرم‌افزارهای EVIEWS9 استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بازار سرمایه ایران در یک بازه زمانی ۷ ساله طی دوره زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۷ می‌باشد که با استفاده از روش حذف سیستماتیک و بعد از مدنظر قرار دادن معیارهای زیر تعداد ۱۴۲ شرکت به‌عنوان جامعه آماری انتخاب شدند:

۱. شرکت قبل از سال ۱۳۹۱ در بورس پذیرفته شده و تا پایان سال ۱۳۹۷ در بورس فعال باشد؛
۲. سال مالی شرکت منتهی به ۲۹ اسفند باشد و طی زمان تحقیق تغییر سال مالی نداشته باشد؛
۳. فعالیت اصلی شرکت سرمایه‌گذاری، بانکداری، لیزینگ و نهاد مالی نباشد؛
۴. اطلاعات موردنیاز در بخش تعریف متغیرها در دسترس باشد و
۵. شرکت در دوره مورد مطالعه تغییر سال مالی نداشته باشد.

متغیرها و مدل تحقیق

متغیر وابسته: درماندگی مالی (FD): در این پژوهش معیار اصلی انتخاب شرکت‌های ورشکسته بر اساس ماده ۱۴۱ قانون تجارت می‌باشد اما به منظور اطمینان از صحت آن و همچنین آزمون‌پذیر بودن فرضیه‌های پژوهش، احتمال ورشکستگی شرکت‌ها را با استفاده از مدل (آلمن، ۱۹۸۳) به شرح زیر مورد بررسی قرار دادیم.
رابطه (۱)

$$z = 1.1x_1 + 1.4x_2 + 3.3x_3 + 0.6x_4 + 0.99x_5$$

در این مدل:

$$X_1 = \text{سرمایه در گردش} / \text{کل دارایی}$$

$$X_2 = \text{سود انباشته} / \text{کل دارایی}$$

$$X_3 = \text{درآمد قبل از بهره و مالیات} / \text{کل دارایی}$$

$$X_4 = \text{ارزیابی بازار سهام} / \text{ارزش دفتری بدهی}$$

$$X_5 = \text{فروش} / \text{کل دارایی}$$

در این مدل اگر مقدار Z محاسبه شده برای شرکت‌ها کمتر از $1/23$ باشد. نامطمئن و نابسامانی مالی قرار دارد و احتمال ورشکستگی شرکت خیلی بالا است و اگر بین $1/23$ و $2/9$ باشد شرکت در ناحیه خاکستری است و احتمال ورشکستگی آن وجود دارد و اگر بزرگ‌تر از $2/9$ باشد شرکت در وضعیت مطمئن و سلامت مالی قرار دارد و احتمال ورشکستگی شرکت خیلی کم است.

متغیر مستقل: بیش اعتمادی مدیران (OC): معیار اندازه‌گیری اعتماد به نفس بیش از حد مدیران شرکت‌ها بوده و به پیروی از هوانگ (۲۰۱۱) از طریق تفاوت سود پیش‌بینی شده سالانه توسط مدیریت و سود واقعی محاسبه می‌شود. اگر در طول دوره مورد مطالعه تعداد دفعاتی که مدیران سود را بیش از واقعی پیش‌بینی می‌کند بیشتر از تعداد دوره‌هایی باشد که سود را کمتر از واقع پیش‌بینی می‌کند مدیریت دارای اعتماد بیش از اندازه بوده و متغیر OC مقدار یک می‌گیرد و در غیر این صورت عدد صفر در نظر گرفته می‌شود.

متغیر تعدیلگر: تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت می‌باشد (Revaluation of Fixed Asset). اگر شرکت اقدام به تجدید ارزیابی کرده باشد ۱ و در غیر این صورت ۰ خواهد بود.

همچنین تأثیر متغیرهای کنترلی زیر نیز بر این رابطه بررسی شده است:

بازده دارایی (ROA): بازده دارایی‌ها یک شاخص از چگونگی سودآوری شرکت وابسته به کل دارایی‌های آن شرکت می‌باشد و از طریق تقسیم سود سالیانه به کل دارایی شرکت محاسبه می‌شود؛ که به صورت درصد بیان می‌شود که ما در این پژوهش از فرمول زیر استفاده نمودیم.

$$ROA = \frac{\text{سود یا زیان عملیاتی}}{\text{کل دارایی شرکت}}$$

اندازه شرکت (SIZE): که از طریق لگاریتم طبیعی ارزش دفتری کل دارایی‌های شرکت در پایان سال محاسبه می‌شود.

اهرم مالی (LEV): که از طریق تقسیم کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها به دست می‌آید.

$$LEV = \frac{DEBT}{TA}$$

مقیاس نقدینگی (نسبت آنی): (QR): که حاصل تقسیم، مجموع دارایی‌های جاری، موجودی مواد و کالا و پیش‌پرداخت‌ها به بدهی‌های جاری است
فرصت‌های سرمایه‌گذاری: (Growth): نشان‌دهنده فرصت‌های سرمایه‌گذاری شرکت است که از محاسبه نرخ رشد درآمد سالانه شرکت i در سال $t-1$ به دست می‌آید
بر این اساس مدل‌های پژوهش به شرح زیر ارائه خواهد شد.
۱-۱:

$$FD^{i,t} = \beta_0 + \beta_1 OC^{i,t} + \beta_2 Size^{i,t} + \beta_3 LEV^{i,t} + \beta_4 ROA^{i,t} + \beta_5 QR^{i,t} + \beta_6 Growth^{i,t} + e^{i,t}$$

۲-۱:

$$FD^{i,t} = \beta_0 + \beta_1 OC^{i,t} + \beta_2 RF^{i,t} + \beta_3 OC^{i,t} * RF^{i,t} + \beta_4 Size^{i,t} + \beta_5 LEV^{i,t} + \beta_6 ROA^{i,t} + \beta_7 QR^{i,t} + \beta_8 Growth^{i,t} + e^{i,t}$$

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

جدول ۱، آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در طی زمان مورد بررسی نشان می‌دهد.

جدول (۱): آمار توصیفی متغیرها

شاخص‌های پراکندگی			شاخص‌های مرکزی		نام و تعداد متغیرها	
بیشینه	کمینه	انحراف معیار	میانگین	میانه	علامت اختصاری	متغیرها
۱	۰	۰/۴۹	۰/۴۶	۱	OC	بیش اطمینانی مدیریت
۱۲/۰۴	-۰/۷۷	۲/۲۱	۳/۱۴	۲/۸۷	FD	درماندگی مالی
۱۹/۹۰	۱۰/۹۸	۱/۵۳	۱۴/۴۶	۱۴/۳۷	Size	اندازه شرکت
۱/۵۳	۰/۰۶	۰/۲۱	۰/۶۰	۰/۶۲	Lev	اهرم مالی
۰/۷۶	-۰/۴۵	۰/۱۵	۰/۱۷	۰/۱۶	ROA	بازده دارایی‌ها
۲/۷۴	۰/۱۶	۰/۴۶	۰/۸۱	۰/۷۷	QR	نسبت نقدینگی
۱/۵۵	-۰/۴۵	۰/۳۳	۰/۱۹	۰/۱۶	Growth	فرصت‌های سرمایه‌گذاری

همان‌طور که گفته شد برای اندازه‌گیری متغیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت به این صورت عمل خواهد شد شرکت هر دارایی ثابت را با ارزش متعارف پس از اولین تشخیص در سال اندازه‌گیری کند. بر این اساس برای درک شهودی از این متغیر نیاز به رسم جدول فراوانی خواهیم داشت.

جدول (۲): تعداد و درصد متغیر تجدید ارزیابی دارایی های ثابت

درصد	تعداد	متغیر
۱۹/۷۱	۲۸	تجدید ارزیابی دارایی های ثابت
۸۰/۲۹	۱۱۴	بدون تجدید ارزیابی دارایی های ثابت
۱۰۰	۱۴۲	کل

انتخاب مدل اول

در انتخاب مدل داده های ترکیبی با دو حالت کلی روبرو هستیم. در حالت اول عرض از مبدأ برای کلیه شرکت ها یکسان است که در این صورت با روش پول و در حالت دوم عرض از مبدأ برای تمام شرکت ها متفاوت است که در این حالت روش پانل انتخاب می شود. برای شناسایی دو حالت مذکور از آزمون اف- لیمر استفاده می کنیم.

جدول (۳): آزمون چاو یا لیمر و آزمون هاسمن (مدل اول)

<i>P-Value</i>	مقدار آماره آزمون	درجه آزادی	آماره آزمون	نوع آزمون
۰/۰۰۰۰	۱۷/۹۰	۲۱۴/۵۷	<i>F</i>	آزمون <i>F</i> لیمر
۰/۰۰۰	۹۰/۲۳	۸/۶۷	χ^2	آزمون هاسمن

با توجه به جدول ۳ مقدار احتمال آماره *F* و آماره کای- دو برای مدل کمتر از ۰/۰۵ می باشد؛ بنابراین فرض صفر یعنی برابری عرض از مبدأها رد می شود، بنابراین استفاده از روش پانل ارجحیت دارد. لذا لازم است برای انتخاب الگوی اثرات ثابت یا اثرات تصادفی آزمون هاسمن انجام شود. نتایج آزمون هاسمن نیز نشان می دهد که روش مورد استفاده پانل با اثرات ثابت می باشد.

جدول (۴): نتایج برآورد مدل اول تحقیق

متغیر	مقدار ضرایب	مقدار <i>t</i>	مقدار احتمال
OC	۰/۶۱	۲/۵۱	۰/۰۲۴
Size	-۰/۱۸	-۰/۶۸	۰/۳۱۱
Lev	۰/۴۵	۰/۹۰	۰/۲۰۸
ROA	-۱/۳۲	-۲/۵۸	۰/۰۲۰
QR	-۰/۴۹	-۴/۵۷	۰/۰۰۰
Growth	-۰/۲۳	-۴/۳۳	۰/۰۰۰
C (مقدار ثابت)	۱/۰۳	۲/۸۷	۰/۰۱۹
	مقدار <i>F</i>	۶/۴۳	مقدار احتمال <i>F</i>
	ضریب تعیین (R^2)	۰/۴۳۵۷	دوربین واتسون
	ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۴۰۰۹	

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول ۴، سطح معنی داری آماره t مربوط به متغیر بیش اعتمادی مدیران کوچکتر از ۰/۰۵ بوده و برابر با (۰/۰۲۴) یعنی معنی دار هستند و ضریب آن نیز برابر با (۰/۶۱) مثبت می باشد و مقدار آماره t برای آن برابر با ۵۱/ می باشد که این مقادیر آماره t در ناحیه رد فرض صفر قرار می گیرد؛ بنابراین می توان گفت که بیش اعتمادی مدیران تأثیر مثبت و معنی داری بر درماندگی مالی شرکت دارد.

انتخاب مدل دوم

جدول (۵): آزمون چاو یا لیمر و آزمون هاسمن (مدل دوم)

نوع آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	مقدار آماره آزمون	P-Value
آزمون F لیمر	F	۱۹۸/۳۴	۴/۳۲	۰/۰۰۰۰
آزمون هاسمن	χ^2	۰/۸۹	۶۷/۴۳	۰/۰۰۸

با توجه به جدول ۵، مقدار احتمال آماره F و آماره کای-دو برای مدل کمتر از ۰/۰۵ می باشد؛ بنابراین فرض صفر یعنی برابری عرض از مبدأها رد می شود، بنابراین استفاده از روش پانل ارجحیت دارد. نتایج آزمون هاسمن نیز نشان می دهد که روش مورد استفاده پانل با اثرات ثابت می باشد.

جدول (۶): نتایج برآورد مدل دوم تحقیق

متغیر	مقدار ضرایب	مقدار t	مقدار احتمال
OC	۰/۳۶	۳/۲۳	۰/۰۰۰
RF	-۰/۰۱۸	-۴/۶۵	۰/۰۰۰
OC*RF	-۱/۰۹	-۲/۰۸	۰/۰۳۹
Size	-۰/۵۶	-۰/۵۴	۰/۴۱۱
Lev	۰/۳۸	۱/۰۹	۰/۱۷۶
ROA	-۱/۰۹	-۲/۹۸	۰/۰۱۷
QR	-۰/۳۴	-۷/۵۴	۰/۰۰۰
Growth	-۰/۰۹	-۹/۴۳	۰/۰۰۰
C (مقدار ثابت)	۰/۶۵	۲/۷۰	۰/۰۲۰
مقدار F		۶/۴۳	مقدار احتمال F
ضریب تعیین (R^2)		۰/۳۹۸۹	دوربین واتسون
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۳۷۶۶	

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول ۶، سطح معنی داری آماره t مربوط به (OC*RF) کوچکتر از ۰/۰۵ بوده و برابر با (۰/۰۳۹) می باشد یعنی معنی دار است و ضریب آن نیز برابر با (-۱/۰۹) منفی می باشد و مقدار آماره t برای آن برابر با، -۲/۰۸-

می‌باشد که این مقادیر آماره t در ناحیه رد فرض صفر قرار می‌گیرد؛ بنابراین می‌توان گفت که تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه بین بیش اعتمادی و مدیران و درماندگی مالی شرکت، تأثیر منفی و معنادار دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

درماندگی و آشفتگی مالی شرکت‌ها همواره به‌عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران و دولت‌ها مطرح بوده، به نحویکه تشخیص به‌موقع شرکت‌هایی که در شرف درماندگی مالی قرار دارند، می‌تواند تا حدودی از بروز زیان‌های احتمالی ذینفعان جلوگیری کند. هدف این پژوهش بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه میان بیش اعتمادی مدیران و درماندگی مالی در ۱۴۲ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار در بازه زمانی ۱۳۹۳-۱۳۹۷ می‌باشد.

نتیجه فرضیه اول نشان می‌دهد که بیش اعتمادی مدیران تأثیر مثبت و معناداری بر درماندگی مالی دارد. این نتیجه نشان می‌دهد بیش اطمینانی تأثیر منفی بر سرمایه‌گذاری دارد به‌گونه‌ای که مدیران بیش اطمینان، سرمایه‌گذاری و جریان‌های نقدی آتی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و با بی‌توجهی به نتایج تصمیم‌های خود موجب درماندگی مالی شرکت‌ها می‌شود. مدیران بیش اطمینان معمولاً دارای برآورد بیش‌ازحدی از نتایج اقدامات خود هستند و به این دلیل معمولاً واقعیت کارایی سرمایه‌گذاری را نادیده می‌گیرند. عامل دیگر اینکه مدیران بیش اطمینان معمولاً باعث افزایش نگهداشت اخبار بد می‌شوند و پس از انباشت این اخبار معمولاً واقعیت شرکت که نشانگر اخبار منفی است نمایان می‌شود و شرکت در مرحله درماندگی و یا حتی ورشکستگی قرار می‌گیرد. این نتیجه مطابق با یافته‌های آدام و فرناندو (۲۰۱۷) چالاک و همکاران (۱۳۹۷) می‌باشد.

نتیجه فرضیه دوم نشان داد که تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بر رابطه بین بیش اعتمادی و مدیران و درماندگی مالی شرکت، تأثیر منفی و معنادار دارد. این نتیجه نشان می‌دهد که در ایران، هدف اصلی از تجدید ارزیابی دارایی‌ها چون افزایش سرمایه، پوشانیدن زیان انباشته، افزایش بهای تولیدات و فروش سهام شرکت‌ها به قیمتی بالاتر را دنبال کرده است. بنابراین تجدید ارزیابی در ایران معمولاً در شرایط درماندگی مالی و برای خروج از ماده ۱۴۱ قانون تجارت از سوی شرکت‌ها مورد استفاده قرار گرفته است؛ بنابراین با اتخاذ سیاست تجدید ارزیابی تأثیر بیش اعتمادی بر درماندگی مالی کاهش می‌یابد. این نتیجه مطابق با یافته‌های بای و همکاران (۲۰۱۹) می‌باشد.

با توجه به نتایج فرضیه اول پژوهش به سرمایه‌گذاران و به‌ویژه سهامداران عمده پیشنهاد می‌شود به‌منظور حفظ سلامت مالی و سرمایه‌گذاری خود، در تعیین مدیریت شرکت، به عوامل رفتاری همچون اطمینان بیش‌ازحد توجه نموده و دست‌کم بر فعالیت‌های مدیریت شرکت نظارت بیشتری نمایند. چراکه وجود خصیصه اطمینان بیش‌ازحد در مدیریت شرکت این احتمال را به وجود می‌آورد که ارزش شرکت و منافع سهامداران را با خطر جدی مواجه سازد، می‌تواند منجر به از دست دادن فرصت‌های تأمین مالی و افزایش سرمایه نیز گردد. همچنین با توجه به نتایج فرضیه دوم پژوهش پیشنهاد می‌شود که سهامداران انگیزه‌های مدیران را نیز مورد توجه قرار دهند و این منظور صورت‌های مالی شرکت و همچنین شرایط خاص شرکت را در زمان اعلام تجدید ارزیابی موردنظر قرار داشته باشند، چراکه می‌تواند نشانگر درماندگی و حتی نزدیک شدن شرکت به ورشکستگی باشد و در آینده با افشای واقعیت شرکت، آن‌ها را با زیان مواجه سازد. پیشنهاد می‌شود تحقیقات آتی تأثیر سایر تورش‌های رفتاری مانند خودشیفتگی، کوته‌بینی بر درماندگی مالی موردبررسی قرار دهند.

منابع

- ✓ احمدپور، احمد، شهسواری، معصومه، عموزاد خلیلی، علیرضا، (۱۳۹۵)، عوامل مؤثر بر ریسک ورشکستگی شرکت‌ها، مطالعات تجربی حسابداری مالی، سال ۱۳، شماره ۵۱، صص ۱-۲۶.
- ✓ احمدی، محمدرضا، قلمبر، محمدحسین، درسه، صابر، (۱۳۹۸)، بررسی تأثیر معیارهای اعتماد بیش‌ازحد مدیران ارشد بر خطر سقوط آتی سهام در شرکت‌ها پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۱، شماره ۴۱، صص ۹۳-۱۲۴.
- ✓ بشکوه، مهدی، کشاورز، فاطمه، (۱۳۹۷)، بیش اطمینانی مدیران و ریسک سقوط قیمت سهام، فصلنامه راهبرد مدیریت مالی، دوره ۶، شماره ۲، صص ۱۹۲-۲۱۷.
- ✓ پیرمرادی، علی، (۱۳۹۲)، بررسی بیش اعتمادی مدیران بر کیفیت اقلام تعهدی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد سیرجان.
- ✓ تقوی، مهدی، پورعلی، محمدرضا، (۱۳۸۹)، بررسی و تحلیل نسبت‌های مالی در تشخیص سطوح مختلف سلامت مالی واحدهای تولیدی ایران، مطالعات مالی، شماره ۸، صص ۲۳-۵۱.
- ✓ ساعدی، رحمان، رضاییان، وحید، (۱۳۹۸)، بررسی تأثیر اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد مدیرعامل بر بازده و ریسک غیر سیستماتیک سهام با توجه به نقش دوگانگی وظیفه مدیرعامل، تحقیقات مالی، دوره ۲۱، شماره ۱، صص ۷۹-۱۰۰.
- ✓ چالاک، پری، منصورفر، غلامرضا، کرمی، امیر، (۱۳۹۷)، بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر درماندگی مالی با تأکید بر انعطاف‌پذیری، دانش حسابداری مالی، دوره ۵، صص ۱۵۳-۱۸۰.
- ✓ حقیقی طلب، بهاره، موسوی، محمدصادق، (۱۳۹۲)، تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت از تئوری تا اجرا، یازدهمین همایش حسابداری ایران.
- ✓ حیدری فراهانی، مهدیه، غیور، فرزاد، منصورفر، غلامرضا، (۱۳۹۸)، تأثیر سویه‌های رفتاری مدیریت بر درماندگی مالی، حسابداری مالی، سال ۱۱، شماره ۳، صص ۱۱۷-۱۳۴.
- ✓ زمانی، محمد، دارابی، رویا، (۱۳۹۷)، عوامل تعیین‌کننده آشفته‌گی مالی شرکت‌ها با تأکید بر نقش متغیرهای بانکی (شواهد تجربی: شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران)، فصلنامه پژوهش‌های پولی-بانکی، سال ۱۱، شماره ۳۶، صص ۲۷۱-۲۹۲.
- ✓ فدایی نژاد، محمداسماعیل، شهریاری، سارا، سلیم، فرشاد، (۱۳۹۴)، معمای رابطه ریسک درماندگی مالی با بازده سهام- مطالعه تجربی در بورس اوراق بهادار تهران، مدیریت دارایی و تأمین مالی، سال ۳، شماره ۲، صص ۲۳-۵۴.
- ✓ فروغی، داریوش، قاسم زاد، پیمان، (۱۳۹۴)، تأثیر اطمینان بیش‌ازحد مدیریت بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام، دانش حسابداری مالی، دوره ۲، شماره ۲، صص ۵۵-۷۱.
- ✓ فلاح شمس لیالستانی، میرفیض، قالیباف اصل، حسن، سرابی نوبخت، سمیرا، (۱۳۸۹)، بررسی اثر تجربه بر ریسک‌پذیری، بیش‌اطمینانی و رفتار توده‌وار مدیران شرکت‌های سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار تهران، نشریه بورس اوراق بهادار، دوره ۳، شماره ۱۲، صص ۲۷-۴۱.
- ✓ قنبریان، رضا، (۱۳۹۱)، تجدید ارزیابی دارایی‌ها، مجله حسابداری، سال بیست و هفتم، شماره ۴.
- ✓ کاشانی پور، محمد، قنبری، علی‌محمد، بایزیدی، انور، (۱۳۹۸)، بررسی پیامدهای اقتصادی بیش اعتمادی مدیران در شرکت‌های بورسی، پیشرفته‌های حسابداری، دوره ۱۱، شماره ۱، صص ۲۶۱-۲۹۰.

- ✓ کرابی، محمد، (۱۳۹۵)، اعتماد به نفس بیش از حد مدیران، سودآوری و ریسک سقوط قیمت سهام، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی.
- ✓ محمدی، یادگار، محمدی، اسفندیار، اسماعیلی کیا، غریبه، (۱۳۹۸)، بررسی اثر بیش اعتمادی مدیران بر راهکارهای تأمین مالی شرکت‌ها، توسعه و سرمایه، دوره ۵، شماره ۲، صص ۱۶۱-۱۹۶.
- ✓ مرادزاده فر، مهدی، روحی، علی، آذری، واحد، (۱۳۹۳)، تأثیر درماندگی مالی بر کیفیت اقلام تعهدی، حسابداری مالی، سال ۵، شماره ۱۸، صص ۱۰۳-۱۲۹.
- ✓ منصورفر، غلامرضا، غیور، فرزاد، لطفی، بهناز، (۱۳۹۵)، توانایی ماشین بردار پشتیبان در پیش‌بینی درماندگی مالی، پژوهش‌های تجربی حسابداری، دوره ۵، شماره ۳، صص ۱۷۷-۱۹۵.
- ✓ منصوری، فردین، سعیدی گراغانی، مسلم، اسدی دوبانی، ناهید، (۱۳۹۶)، بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌ها بر حق الزحمه حسابرسی، دانش حسابرسی، دوره ۸، شماره ۴، صص ۱۴۱-۱۵۹.
- ✓ Adam., TR., Fenando, Ch (2017) Managerial overconfidence and corporate risk management, Journal of Banking & Finance 60:195-208
- ✓ Altman, E., (1968), "Financial ratio Discriminant Analysis and the Prediction of corporate bankruptcy", The Journal of Finance, Vol. 23, No. 4, PP. 589-609.
- ✓ Altman, E., E. Hotchkiss, (2006), Corporate Financial Distress and Bankruptcy: Predict and Avoid Bankruptcy, Analyze and Invest in Distressed Debt, Hoboken, New Jersey, U.S.A. John Wiley & Sons, Inc
- ✓ Asad, M., Sajjad Nawaz Khan (2019) Management Motives Behind The Revaluation Of Fixed Assets For Sustainability Of Entrepreneurial Companies, International Journal of Entrepreneurship Volume 22, Special Issue, 2019
- ✓ Bae, Jincheol, Jaehong Lee and Eunsoo Kim, (2019), Does Fixed Asset Revaluation Build Trust between Management and Investors?, Sustainability 2019, 11, 3700; doi:10.3390/su1113370
- ✓ Bertrand, M., & A. Schoar. (2003). Managin with style: The effect of managers on firm policies. Quarterly Journal of Economics, Vol. 118, No. 4, Pp.301-330
- ✓ Bouwman, C. (2014). Managerial Optimism and Earnings Smoothing. Journal of Banking & Finance, 41: 283-303
- ✓ Brown, P., Izan, H. Y., & Loh, A. L. (1992). Fixed asset revaluations and managerial incentives. Abacus, 36-57.
- ✓ Duellman, Scott. (2016). Managerial overconfidence and accounting conservatism, Journal of Accounting Research, Vol.51, Issue, 1, pp 1-30
- ✓ Geng, R., Bose, I., & X. Chen. (2015). Prediction of financial distress: An empirical study of listed Chinese companies using data mining. European Journal of Operational Research, Vol. 241, No. 1, Pp. 236-247
- ✓ Heaton, J.B. (2002). Managerial optimism and corporate finance .Journal of Financial Management, No, 31
- ✓ He, Y., Chen, C. & Hu, Y. (2019). Managerial overconfidence, internal financing, and investment efficiency: Evidence from China. Research in International Business and Finance, 47 (1), 501-510.
- ✓ Ho, C. R., & Y. Chang. (2012).CEO Overconfidence and Corporate Financial. 25th Australasian Finance and Banking Conference

- ✓ Huang, W., Jiang, F., Liu, Z., Zhang, M. (2011). Agency cost, top executives 'overconfidence, and investment-cash flow sensitivity-Evidence from listed companies in China. *Pacific-Basin Finance Journal*, 19(3), 261-277.
- ✓ Kumar, P., V. Ravi, (2007), "Bankruptcy Prediction in Banks and Firms via Statistical and Intelligent Techniques – A Review", *European Journal of Operational Research*, Vol. 180, pp. 1-28
- ✓ Lopes, A. B., & Walker, M. (2012). Asset revaluations, future firm performance and firm-level corporate governance arrangements: New evidence from Brazil. *The British Accounting Review*, 44 (2), 53-67
- ✓ Malmendier, U., and G. Tate. (2005). "CEO Overconfidence and Corporate Investment", *Journal of Finance*, 60(6): 2661-2700.
- ✓ Rashid Khalil (2018) Management Motives Behind The Revaluation Of Fixed Assets For Sustainability Of Entrepreneurial Companies, *International Journal of Entrepreneurship*, Volume 22, Special Issue